

Hagyni kell, hogy a képtár hozzáízesüljön a régi Pakshoz – mondja Majsai Réka művészettörténész. Ez alkalommal őt kérdeztük: jó napot, mi újság?

9. oldal

Paksi Hírnök

XXVIII. évf. 19. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2019. október 11.

A vértanúkra emlékeztünk

2. oldal

Szabó Péter: Mit írnak maradandóan szívünkbe az aradi vértanúk?

Fotó: Babai István

– A történelmi események már távol vannak, de szükséges azokat érteni, ismerni és a jelenbe hozni újra és újra – kezdte beszédét Szabó Péter, a nemzeti összetartozás emlékműnél tartott városi megemlékezésen, október 6-án. Kiemelte, kötelességünk, hogy mindig emlékeztessük magunkat a nemzetünk sorsát meghatározó eseményekre, a benne résztvevő hősök, vértanúk bátorságára, lelkületére, értékrendjére, és egyben feladatunk is, hogy újra és újra döntsünk az ember tiszta és örök értékei mellett.

A polgármester feltette a kérdést: Mit írnak maradandóan szívünkbe az aradi vértanúk, mit ad személyes életünkhöz a mai ünnep? – Hiszem, hogy az aradi tizenhárom emlékezete tükör, melyben felismerhetjük nemzetünk igazi lelki karakterét. Mert mi, magyarok eredendően magunkban hordozzuk a szabadságvágy, hazaszeretet, hűség, bátorság, tenni akarás és hit nemese értékeit. És a mai ünnep példázza számunkra, hogy mindig voltak hőseink, vértanúink, bátor és szent vezetőink, akik ál-

tal képesek voltunk elérni a céljainkat – fogalmazott, kiemelve: – A mai ünnep belénk vési a tizenhárom aradi vértanú nevét, és ennél még többet is. Haláluk előtti utolsó gondolataik Istenbe vetett hitről, lelki békéről, tiszta értékrendről, hazaszeretetről, önzetlen önfeláldozásról, a fiatalok iránti aggodásról, a jó és a rossz örök harcáról szólnak. De nem tanúskodnak haragról, bosszúról, az emberi lélek gonosz sötétségéről. Ezért lehet az aradi tizenhárom vértanú sírja nemzetünk számára egy örök

kiindulópont. Ahonnan megszülethet minden nemzeti újjászületés, megújulás, gyarapodás tiszta lelkiülete. És sírjuk a nemzet örök létét is jelképezi, hiszen vérük magként hullott a földre, melyből még 170 év után is az élet és a szabadság virágai teremnek.

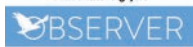
– Azt kívánom, hogy mai ünnepünk tükrében is ráismerjünk nemzetünk és önmagunk egyéni értékeire, és ezeket képesek legyünk az aradi vértanúhoz hasonlóan hitelesen megélni családjaink, városunk, nemzetünk javára most, a gyarapodó békeidőben is. Kívánom, hogy értsük az idők jeleit és benne cselekedeteink súlyát. Ragadjuk meg közösen történelmi lehetőségeinket, melyek hosszú évtizedekre meghatározzák városunk polgárainak jövőjét. Építsük felelősséggel, határozott, tiszta értékrenddel közös jövőnket, hogy gyermekeink és unokáink tisztelettel és hálával tudjanak ránk tekinteni – zárta gondolatait a polgármester.

Az október 6-i városi megemlékezésen közreműködtek a Vetővirág Népzenei Együttes és Szabó Dávid (ének, gitár). A megemlékezés végén koszorúkat helyeztek el a megjelentek az emlékműnél.

-kgv-

Paksi Hírnök

Lapunkat rendszeresen
szemléli a megújult

www.observer.hu

Megjelenik kéthetente, 4550 példányban

Kiadja a TelePaks Média centrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51-53.

E-mail: paksihirnok@gmail.com

Telefon: 75/830-380

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 30/557-3645, fonyo.lajos@t-online.hu

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2019. október 25.

Hirdetési tarifák a Paksi Hírnökben

1/1 extra oldal (205×282 mm) – 99.000 Ft + áfa (125.730 Ft)

1/1 oldal (188×260 mm) – 88.000 Ft + áfa (111.760 Ft)

1/2 extra oldal (205×141 mm) – 55.000 Ft + áfa (69.850 Ft)

1/2 oldal (188×128 mm) – 42.000 Ft + áfa (53.340 Ft)

1/4 oldal (92×128 mm) – 20.000 Ft + áfa (25.400 Ft)

1/8 oldal (92×62 mm) – 11.000 Ft + áfa (13.970 Ft)

1/16 oldal (44×62 mm) – 5.500 Ft + áfa (6.985 Ft)

1/32 oldal (44×29 mm) – 2.500 Ft + áfa (3.175 Ft)

További információ: +36 70/458-9809

E-mail: paksitv@paks.hu, paksihirnok@gmail.com

Elkészült az Anna utca teljes körű felújítása

Elkészült az Anna utca teljes körű út- és közműfelújítása. A kivitelezésről szóló szerződést idén februárban írták alá, a munkaterületet 28-án adták át a kivitelező Real Rent Kft.-nek, a műszaki átadás-átvételi eljárást szeptember 30-án megkezdték. A faltól falig rekonstrukció két ütemben készült el, az elsőben a Hegyalja utcától a Szentháromság térig, a másodikban pedig a Deák Ferenc utcától a Hegyalja utcáig. Az eredetileg meghatározott 2019. július 31-i határidőt időközben szeptember 30-ra módosították, amit előre nem látható műszaki problémák indokoltak, ilyen volt például, hogy feltártak két tömedékelendő pincét a munkaterületen, illetve nem ott voltak a föld alatti elektromos és távközlési közművek, ahol a közműter-

Fotó: Molnár Gyula

vek szerint lenniük kellett volna, így kutatóárokokkal keresték meg a pontos nyomvonalukat, továbbá az elektromos hálózatok átépítéséhez szükséges – E.ON által elvégzendő – feszültségmentesítések végrehajtása is aka-

dályokba ütközött – tájékoztatott Müller Attila műszaki ellenőr. A beruházásban új aszfaltburkolatot építettek, a járdákat és az új parkolót betontérkövel burkolták, a kapubehajtók új burkolata pedig kiskockakövből épült,

valamint a munka közműkiváltással is járt, a légkábeleket földkábelekre cserélték, és új közvilágítást építettek ki. A Hegyalja utca és a Szentháromság tér közötti szakaszon 150 méter hosszban új csapadécsatorna épült, amelybe bekötötték az épületek ejtőcsatornáit, valamint elvégezték az ivóvízvezeték-rekonstrukciót. A Hegyalja utcai csomópontnál jelentősebb átépítés történt: a burkolt felület méretét csökkentették annak érdekében, hogy a gyorsajtási hajlomot visszaszorítsák a kereszteződésben. Az Anna utcában, a Bezerédj iskola tornaterme mellett tizenegy parkolót alakítottak ki a felújítás során. Az Anna utcai beruházás értéke valamivel több mint nettó 232 millió forint volt.

Kohl Gy.

Ilyen lesz majd a megújult központi park

Ahogy arról korábban hírt adtunk, aláírták a lakótelepi központi tér és park felújítása első ütemének kivitelezéséről szóló szerződést szeptember 23-án. A megállapodást Szabó Péter polgármester, valamint a kivitelezést nyílt közbeszerzésen elnyert S. A. Konzorcium képviselőjében Kiszli László, a Soltút Útépítő, Fenntartó és Kereskedelmi Kft. ügyvezetője és Fülöp István, az Alisca Bau Építőipari Zrt. gazdasági igazgatója látták el kézjegyükkel. Szabó Péter, Paks polgármestere akkor elmondta, hogy a beruházással egy húszéves adósságot törleszt az önkormányzat a lakosság felé. Azóta – október 3-án – megtörtént a munkaterület átadása. A megrendelő önkormányzat és a kivitelező képviselői tájékoztatták a téren működő intézmény vezetőjét és az üzlettulajdonosokat a munkálatokról. Az első ütemben a Kishegyi út és a Csengey Dénes Kulturális Központ keleti bejárata közötti terület újul meg. Sokan érdeklődtek, hogy mit tartalmaz a beruházás, milyen lesz a megújult lakótelepi központi park. A tér mostani struktúrája lényegében megmarad, mivel eléggé beépített a terület, viszont sokkal modernebb és zölddebb lesz. A polgármesteri hivatal műszaki osztályának tájékoztatása szerint 300 négyzetméter aszfaltos út és 6600 négyzetméter térköburkolat építését, kö-

rülbelül 3000 négyzetméter új zöldfelület és 21 új parkoló kialakítását, automata locsolóhálózat kiépítését (1000 m vezeték, 81 db szórófej), előtetők átépítését (benn 2800 m LED-es térvilágítás, 770 m vápa fűtés, karácsonyi díszvilágítás előkészítés) tartalmazza a beruházás. Emellett ivóvízhálózat átépítését (450 m), valamint csapadékvíz-hálózat (1330 m), szennyvízcsatorna-hálózat (770 m), elektromos hálózat (3600 m) és közvi-

lágítási/térvilágítási hálózat építését, átépítését (78 db köz- és parkvilágítási kandeláber lámpatestekkel), térfelügyelő rendszer kiépítését (1 kamera áthelyezése, 4 új kamera telepítése). Mindez nettó 1.6 milliárd forintba kerül, amit részben a város költségvetéséből, részben kormányzati támogatásból biztosít az önkormányzat. A kivitelezés szerződés szerinti befejezése 2020. július 20.

-kgv-

Fotó: Paksi Polgármesteri Hivatal

Felújítás zajlott a rendelőintézetben

Fotó: Szaffenauer Ferenc

Felújították a Barátság úti rendelőintézetben az emeleti várótermet, a vizesblokkokat, valamint a fogorvosi rendelőt. A folyosón végzett munkálatok során új padozat készült, a falakat festették, amihez majdnem teljes magasságban mosható festéket használtak, sötétítőfüggönyök kerültek az ablakokra, illetve

két klímaberendezést is felszereltek, megújult a világítás, álmennyezetet építettek, és kicserélték a bútort. A rekonstrukciót nyárra időzítették, mert akkor általában kisebb a betegforgalom, a zajjal, porral járó munkafázisokat jellemzően a késő délutáni órákban, esetenként éjszaka, hét-

végén végezték el. Dr. Bodnár Imre, a Paksi Gyógyászati Központ főigazgatója úgy tájékoztató, hogy a körülbelül bruttó 27 millió forint értékű felújítás előkészítését fél évvel ezelőtt kezdték meg, és része egy, az egészségügyi intézményeket érintő felújítássorozatnak. – 2014-től működik a Paksi Gyógyászati Központ önálló gazdálkodású intézményként, azóta van lehetőségünk ilyen felújításokat végezni a telephelyeinken. A Deák Ferenc utcai rendelőintézetben kezdtük, ott végeztünk a szükséges belső rekonstrukciókkal, még az épület külső felújítása van vissza. A Barátság úti rendelőintézetben idén kezdtünk, korábban néhány rendelőt már rendbe tettünk, az ütemterv szerint most volt soron az emeleti váróterem és a fogorvosi rendelő. A programnak nincs vége, az emeleten a sportorvosi rendelőt kell még felújítani, illetve a földszinti várótermeket, ez azonban már a jövő évi költségvetés függvénye – tájékoztató a főigazgató, kiemelve, bízik abban, hogy az új képviselő-testület is legalább olyan mértékben támogatja majd az elképzeléseiket, mint a mostani. Szabó Péter polgármester azt mondta, hogy ezzel a rekonstrukcióval a Barátság úti rendelőintézet emeleti szintje XXI. századi külsőt öltött, a lakosság immár méltó körülmények között veheti igénybe az ellátást.

-gy-

Tervezett játszótérfejlesztés folyik Pakson

Az idei költségvetésben tervezettnek megfelelően kilenc intézményi és közterületi játszótéren történik fejlesztés az őszy folyamán. Az intézmények esetében ennek összértéke bruttó 17,5 millió forint, a közterületi játszótérek esetében pedig bruttó 31,2 millió forint. A Paksi Benedek Elek Óvoda mindhárom tagintézményében történt fejlesztés, a műszaki átadásokat is megtartották az elmúlt hetekben. A Kishegyi úti tagóvoda udvarára két új játszótér eszköz került. A Hétszínvirág tagóvodában egy új, fából készült udvari pavilont kaptak a régi helyett, amit a környezeti nevelési tanösvény részeként úgymond madárházként használtak, azaz belül madarak képeit tették ki a Magyar Madártani Egyesület madárbarát táblájával, az új építmény is ezt a funkciót kapta. Emellett egy már meglévő, a gyerekek körében nagyon kedvelt udvari játék alá szí-

nes gumiburkolat került. A Mesevár tagóvodába járó száznegyven gyermek egy új egyensúlyozó játékkal is játszhat a jövőben, ilyen játék eddig még nem volt az udvaron. A Kishegyi úti tagóvodában árnyékolóval ellátott műfüves focipálya is készült, amely részben pótol egy tornatermet. Forrás szempontjából ez nem volt része a fejlesztéssorozatnak, pályázati pénzből készült el. Dunakömlődön a sportpálya melletti játszótéren, valamint a gyapai játszótéren is volt fejlesztés, ezeken a helyszíneken is megtörtént a műszaki átadás. A dunakömlődi játszótér egy fészekhintával, valamint egy kisebb fitnessparkkal bővült, mindegyik alá öntöttgumi-burkolat került, illetve a kerítést hozzáigazították a játszótér megnövekedett méretéhez. A gyapai játszótéren a tavaly kihelyezett három új játék alá színes öntöttgumi-burkolat került, illetve új padok is lesznek

hamarosan. Még az idén megvalósul: a KRESZ-parkban öntöttgumi-burkolatok készülnek, illetve a játékeszközpark egy fészekhintával bővül. Az ürgemezei pihenőparkban lévő játszótérre egy mászóka kerül ütőcsillapító öntöttgumi-burkolattal, a Paksi Bóbita Bölcsőde udvarán elbontják a régi babakázat, és egy új kerül a helyére, ahogy a Paksi Napsugár Óvoda Dunakömlődi tagóvodájában is. A Vörösmarty utcai székelyóvoda és Munkácsy utcai tagóvoda udvarát idén teljeskörűen felújították, az Eötvös utcai tagóvoda udvarán a 2018-as keretből történt felújítás, amely során kombinált mászóka épült gumiburkolattal, idén fákat kap a tagóvoda – tájékoztató Klézsl Terézia. A városi főkertész azt is elmondta, hogy az udvari játékok állapota és az intézményvezetők igényei alapján döntöttek a fejlesztésekről.

Kohl Gyöngyi

EGY LIKE-KAL

NEM MENTESZ ÉLETET.

EGY VÉRADÁSSAL
HÁRMAT

IS!

#ADOMAVÉREM

VOROSKERESZT.HU/HALLGATOIVERADASOK

A promóció időtartama: 2019. október 10. – 2020. május 15. Részletek a weboldalon.

HALLGATÓI
VÉRADÁSOK
2019/20

A véradás
atomjő

atom
erőmű

m
v m

Süli János: A városban is felgyorsulnak az események

Fotó: Paks II. Zrt./archív

Újabb fontos állomáshoz érkezett a Paks II. projekt: az orosz fővállalkozó határidőre átadta az új blokkok műszaki terveit a Paks II. Zrt.-nek. Minderről Mittler István, a társaság kommunikációs igazgatója adott tájékoztatást október első napjaiban. Elmondta azt is, hogy ez a műszaki terv háromlépcsős elfogadási folyamatának első fázisa. Ezt követi – a terv alapján – a létesítési engedély iránti kérelem összeállítása, és az ahhoz szükséges elemzések elkészítése. A harmadik lépcső az engedélykérelem tervezetten jövő nyári benyújtása, majd annak hatósági elbírálása, és a létesítési engedély megszerzése – részletezte az igazgató.

– Az Országos Atomenergia Hivatalnak 15 hónap áll majd rendelkezésére a kérelem elbírálására. A hatóság nemzetközi szakértőket

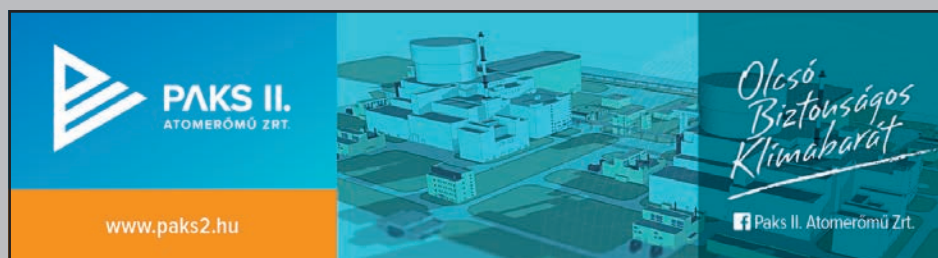
is bevon a munkába. Így többszörösen biztosított, hogy a Paks II. erőmű minden követelménynek megfeleljen, és az egyik legbiztonságosabb európai atomerőmű legyen – mondta Süli János. A Paks II. beruházásért felelős miniszter a megújult városháza átadása kapcsán rendezett ünnepségen beszélt lapunknak erről. Süli János felhívta a figyelmet arra, hogy az atomerőmű északi portája melletti felvonulási területen már zajlik az építkezés, az ehhez szükséges villamos energiát biztosító transzformátorállomás elkészült, és épülnek az első irodaépületek is. A munka folyamatos a területen, és a városban is rövidesen felgyorsulnak az események – fogalmazott Süli János. Hozzátette: előkészítették a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola korsze-

rűsítésével foglalkozó kormányhatározatot, az épület felújítására több milliárd forintot fordít a kormány. A tantermek száma megfelelő, de jelenleg más funkciót töltenek be, és felújításra szorulnak. Szintén elkezdődik a szükséges bölcsődei és óvodai férőhelybővítés. A miniszter kiemelte, hogy a Kápolna utcában található egykori bölcsőde visszakapja régi szerepét, az épületet felújítják. A térség úthálózatának fejlesztése is napirenden van: a városkörnyéki, például a Paksot Cecével, Nagydoroggal összekötő utakra megvan a forrás, a munka a tervezői kapacitás szűkössége miatt nem kezdődhetett még el.

Süli János beszélt az új városközponttal kapcsolatos tervekről is. Elmondta, hogy az önkormányzat rendelkezésére bocsátott forrásból elkezdte és folytatja a területvásárlást a volt konzervgyár területén. Itt épül meg az integrált irányítási központ, amelynek dokumentációja – mint a miniszter mondta – már a tervezőasztalon van. Ide költözik majd a rendőrség, a katasztrófavédelem, a tűzoltóság, az ügyészség és várhatóan a kormányablak is. Megfelelő helyet keresnek a járási hivatalnak, és új városháza is épülhet Pakson, hiszen a település komoly fejlődés előtt áll, szükség lesz egy nagyobb, korszerűbb épületre. A miniszter szavai szerint ennek elkészültéig az eddiginél méltóbb körülmények között fogadhatják az ügyfeleket a polgármesteri hivatal most megújult épületében. A korszerűsítésre a sokasodó közigazgatási feladatok, a növekvő ügyfélszám miatt is szükség volt. A Paks II. projekt okán egyre több vendég érkezik a paksi önkormányzathoz, és növekednek a hatósági feladatok is.

Az integrált irányítási központ létrehozása miatt megüresedő épületek, köztük az önkormányzati hivatal, felújítás után új funkciót kapnak. A rendőrség épülete például rendőrök, tűzoltók, óvónők szállásául szolgálhat majd, hiszen szolgálati lakás nélkül ma már nehezen lehet szakembert találni, fejtette ki a Paks II. beruházásért felelős miniszter, aki arról is beszámolt, hogy nagy volumenű közműfejlesztések is kezdődnek, köztük az ivóvízhálózaté. A munka – fontossága és összetettsége miatt – rendszeres egyeztetést igényel kormányzati, döntéshozói szinten, de a város önkormányzatával is igen szoros, intenzív az együttműködés, tette hozzá a miniszter.

-dsz-

Brüsszelben mutatkozott be az Atomenergetikai Múzeum

Fotók: Atomenergetikai Múzeum

A *Science is wonderful*, vagyis a *Tudomány csodálatos* című kiállításon mutatkozott be az Atomenergetikai Múzeum Brüsszelben. A tudomány népszerűsítését, befogadhatóvá, megérthetővé tételét célzó kiállítást az Európai Kutatási és Innovációs Napok keretében rendezték meg. A látogatóknak – köztük célzottan a fiataloknak, gyerekeknek – lehetőségük nyílt gyakorlati kísérleteken, elődemonstrációkon, személyes beszélgetéseken keresztül megismerni a tudomány, innováció legfrissebb eredményeit.

A kiállítás résztvevőiről az Európai Bizottság döntött. Az Atomenergetikai Múzeum az európai atomenergia-ipar brüsszeli székhelyű kereskedelmi szövetsége, a Foratom felkérésére vett részt az eseményen, ami – mint a múzeum vezetője elmondta – páratlan lehetőséget jelentett az intézmény számára. Enyedi Bernadett hozzáfűzte: a virtuális valóság (VR) és kiterjesztett valóság (AR) alkalmazásaikkal, ezen belül is egy vadonatúj fejlesztéssel, a tudáskapszulával kaptak meghívást a rendezvényre, ahol velük együtt közel hetven standon várták az érdeklődőket a különböző kutatási területek – egészségügy, élelmiszer, technológia, klímavédelem – képviselői. A paksi standot a diákokon kívül az Európai Bizottság és az Európai

pai Parlament számos tagja meglátogatta, sőt az Európai Bizottság kulturális, oktatási, ifjúságpolitikai és sportügyi biztosa, dr. Navracsics Tibor első útja is odavezetett, miután megnyitotta a rendezvényt.

Az Euratom standjánál nyolc kiállító váltotta egymást – és mint Enyedi Bernadett beszámolt róla –, a látogatók és diákok hatalmas érdeklődésének köszönhetően az

Atomenergetikai Múzeum egyedülként a kiállítás teljes időszaka alatt jelen lehetett. Azzal, hogy érthetővé, befogadhatóvá teszi a diákok, családok és fiatalok számára az atomenergia világát, a múzeum tevékenységei szorosan kapcsolódnak az Európai Bizottság azon álláspontjához, mely szerint az atomenergia elengedhetetlen az ellátásbiztonsági és klímavédelmi célok teljesítéséhez – mutatott rá Enyedi Bernadett. – A múzeum az ismeretterjesztő munkával járul hozzá az atomerőművek társadalmi elfogadottságának növeléséhez, és ezáltal a globális klímavédelmi célok eléréséhez – emelte ki, utalva arra, hogy a kiállítás célul tűzte, hogy olyan technológiákat, fejlesztéseket mutasson be, amelyek például a rák elleni küzdelem, a globális felmelegedés elleni harc eszközei lehetnek, vagy segíthetnek az éhezés elleni küzdelemben.

A múzeumvezető hangsúlyozta: óriási jelentőségűek a szervezők, a szakmai szervezetek és a látogatók pozitív visszajelzései a múzeum számára. Ez jelzi, hogy jó úton jár az intézmény a széles közvéleményt és a hétköznapi embereket elérő ismeretterjesztő tevékenységével, de azt is igazolja, hogy Európában is példaértékűnek mondható.

A tudáskapszuláról Tártytörténet című rovatunkban olvashatnak a 11. oldalon

-ph-

Vonattal utaztak múzeumtól múzeumig

Fotó: Molnár Gyula

Ötödször rendezte meg a Paksi Városi Múzeum és az Atomenergetikai Múzeum közösen a Múzeumtól múzeumig vonattal elnevezésű programot a Múzeumok őszi fesztiválja paksi nyitórendezvényeként. A vonatra szóló jegyek két nap alatt elfogytak. – Közel hatszázan látogattak el a rendezvényre, ez is mutatja, hogy nagyon kedvelik a látogatók ezt az alkalmat. A siker annak is köszönhető, hogy minden „vonatos” programot külön tematikával egészítünk ki, amivel számunkra fontos üzeneteket szeretnénk eljuttatni a látogatókhoz – mondta Enyedi Bernadett, az Atomenergetikai Múzeum vezetője. Idén a környezettudatosság jegyében természetes

anyagokból készült játékokat próbálhattak ki a gyermekek. Jól érezhették magukat a Keszalás játszóterén, valamint a Kackiás játszóterén is, ahol egy négykosaras körhintával és tizenhatféle „bajuszos” fajtákkal várták őket. Emellett kipróbálhatták a Formula Bike játékot, képet festhettek géppel, egy preparált bicikli segítségével pedig régi szalagos magnót szólaltathattak meg. A roncslepi öszvérből összeállított labirintusjátéknak is igen nagy sikere volt. A rendezvényen a Nu-Line Experiment koncertezett. Mindemellett a program tematikájához illeszkedő, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. által évente meghirdetett Alkotó energia pályázat díj-

nyertes munkáiból időszaki kiállítást nyitottak. – Arra kértük idén a látogatókat, hogy hozzanak magukkal kulacsot, és az általunk kínált limonádét abból fogyasszák el. Azért tettük ezt, mert a továbbiakban szeretnénk minél kevesebb hulladékkal megvalósítani a rendezvényeinket – hangsúlyozta a múzeumvezető. A vonat késő délután indult vissza a Paksi Városi Múzeumba, ahol már izgatottan várták a vendégeket, akik a Mare Temporis Történelmi Hagyományokért Alapítvány tűzzsonglőrjeinek *A Rézváros legendája* című előadását tekinthették meg. A Múzeumok őszi fesztiválja programsorozatban novemberre nyúlóan szerveztek alkalmakat a városi múzeumban. A Sétálj, fedezz fel! Paks épített örökségeinek, az építetők minden napjainak és a város történelmi múltjának megismeréséről szólt, a Foglalkozások a bőrdoból programban tanórakba illeszthető, kihelyezett múzeumpedagógiai foglalkozásokat kínáltak régészet és Dunatár témakörben. A Múzeumi mesék elnevezésű program október 22-én az óvodapedagógusoknak szól. Megismerhetik az intézmény múzeumpedagógiai programját, ugyanakkor új ötletekkel segíthetik a múzeum programkínálatának színesítését. November 4-én indul a Négy évszak és november 19-én a Mesterségek hete elnevezésű témahét, az előbbiben az ártér titokzatos állat- és növényvilágával, az utóbbiban pedig régi szakmákkal ismerkedhetnek meg a gyermekek – tájékoztattott dr. Várady-né Péterfi Zsuzsanna, a Paksi Városi Múzeum igazgatója.

Weller P. Hanna

Népmeséket regéltek a versenyen

A korábbi gyakorlattól eltérően idén nem október-novemberben, hanem az országos könyvtári napokhoz és a magyar népmese napjához igazodva szeptember 30-án rendezték meg a Regélő népmesemondó versenyt. Ugyan a megszokottnál kevesebb idejük volt így a jelentkezőknek a felkészülésre, de ez nem nyomta rá bélyegét a produkcióikra. A nevezőknek természetesen magyar népmesét kellett választaniuk, amelyek előadva nem lehettek öt percnél hosszabbak. A meseválasztást és a felkészülést segítő Kovács Marianna népmesemondó

Fotó: Molnár Gyula

dó útmutatóját, valamint Raffai Judit *A magyar mesemondás hagyománya* – Útmutató mese-

mondók, pedagógusok és minden népmesekedvelő számára című könyvét ajánlották a szervezők.

Alsós általános iskolás gyermek huszonhét, felső tagozatos pedig hét állt a hatfős, szakemberekből álló zsűri és a közönség elé a szervező Páló István Városi Könyvtárban. A huszonharmadik megméretésre Dunaszentgyörgyről, Bölsckéről, Dunaföldvárról, Gerjenből és Paksról jöttek nevezők. A felső tagozatosoknál három arany és négy bronz minősítést, az ifjabb korosztálynál pedig tizenhat arany, nyolc ezüst és egy bronz minősítést osztottak ki, valamint közönség- és különdíjak is gazdára találtak.

-kgy-

Fotó: Szaffenauer Ferenc

Jó napot, mi újság?

Majsai Réka

Paksi Képtár. Egyedülálló kortárs képzőművészeti gyűjtemény. Kísérleti és alkotótelep. XXI. századi, európai, mint mi mindannyian. Mégis távolinak érezzük, nehezen fordulunk felé. Valahogy nem tanultuk meg, mi, átlagemberek, hogy távolról szemlélve nem mindig azt jelentik a dolgok, mintha letelepednénk a közelükbe. Kicsit félve – talán szégyenkezve is kicsit az értelmezési tartományok ismerete nélkül – szemléljük a kortárs művészeket és műveket, valahogy így szocializálódtunk. Ezt a mi képtárunkat pedig jegyzi a szakma – országhatáron innen és túl is, és amikor belépek, kicsit otthon is érzem magam az

egykori konzervgyári csarnokban. A munkatársak kivétel nélkül mindannyian szívélyesek, Majsai Réka, a képtár jelenlegi művészettörténésze, a szakmai munka irányítója rövid ismeretségünk ideje alatt mindig mosolyogva, végtelen nyugalommal fogadott. A harmincas évei elején jár, az ELTE-n végzett művészettörténész egy évvel ezelőtt került a képtárba. Budapestről érkezett hozzánk a ma is Oroszlányban élő családból. A tatabányai középiskolás éveket követően került a fővárosba, a szándékai nem voltak egyértelműek: gyógypedagógusnak készült, ám az alkalmassági vizsgán a logopédiai, szép kiejtési fel-

adatnál kiderült, hogy a pergő hangok nem tökéletesen szólnak, így került a leendő művészettörténészek közé, meg a restaurátor nagynéni hatására, akivel Budapesten együtt látogatják a múzeumokat. *(Folyton elkanyarodunk a beszélgetés eredeti témájától. Úgy meséli, szerette nagyon az oroszlanói gyermekkorát, a bányaáros hangulatát. Egyébként is vonzódik az „exszocialista” városok különös hangulatához. És ahogy Paksról beszél! Ahogy kötődik a városhoz, az egy jellemes fiatal értelmiségire utal, aki képes meglátni a szépet nem csupán a munkájában.)* Voltak nehéz időszakok, korszakok az egyetem alatt, többek között a ro-

mán kor, vagy a latin alapvizsga, hogy aztán friss diplomásként rövid időre félretéve a diplomát, „praktikus munka után” nézzem: az oktatásfejlesztés szakiránnyal elvégzett pedagógusszaknak köszönhetően tananyagot szerkeszt cégeknek, majd színházi élményekkel gazdagodik egy kortárs táncszínházban. Itt tudatosul benne, hogy „iszonyúan sokfélék az emberek”, akiktől aztán lélektanilag rengeteget tanul. A kreatív technológiai labor következik, a történeti múzeum számára készít installációkat, dolgozik a Zsidó Múzeumnak, majd több kisebb budapesti galériának, Kaposváron művészettörténetet tanít, a Képzőművészeti Egyetem kiállítási referense lesz. Paksra 2018 augusztusában került, pályázat útján. Az elmúlt egy évben öt kiállítást szervezett, rendezett. Úgy fogalmaz a várossal és a képtárral kapcsolatban, hogy itt tetten érhető a „komplex de lux élmény”: zseniális helyszínek, rendkívül érdekes gyűjtemény, ahol érdemes elmélyülni az üzenetekben, abban, hogy mit is ad hozzá a gondolkodáshoz, az élethez, amit mi, itt élők hétköznapiaként, mégis sok esetben távolságot tartva élünk meg. Mert az üzenet fogható bárki számára: az alkotások a jelen gondolatait közvetítik a világról, amiben élünk. Hagyni kell, ahogy mondja, hogy a képtár hozzájáruljon a régi Pakshoz. Hiszen a városi séták során – mondjuk az óvárostól a képtárig – sokféle időt lehet befogni egy látással, egyetlen szellemi sétával. A Duna vízimalmos múltja, a régi városi történetek, melyekhez ragaszkodunk, éppen olyan egyszerű, őszinte képek, mint a kortárs alkotók jelenkori alkotásai. Réka már hazajár Paksra, egyre kevesebbet hagyja el a várost, azt mondja, aki ezt a várost megszereti, nem tudja egykönnyen elhagyni. Érkezik a reggeli kávé, rám mosolyog, úgy mondja: Nézd, itt Pakson, ebben a kávéban is benne vannak az őszi napsugár ízei...

Tell Edit

BENÉZNÉL

AZ ATOMREAKTORBA?

FEDEZD FEL AZ INGYENESEN LÁTOGATHATÓ
ATOMENERGETIKAI MÚZEUMOT ÉS ADD ÁT
MAGAD A VIRTUÁLIS VALÓSÁGNAK!

REGISZTRÁLJ,
ÉS GARANTÁLT AJÁNDÉKOD
ÁTVEHETED A MÚZEUMBAN!

További információ
a programokról:

75/505-059

atommuzeum@npp.hu

www.muzeum.atomeromu.hu

www.facebook.com/paksiatomeromu

Az Atomenergetikai Múzeumban a legújabb módszereket és technikákat alkalmazva törekszünk érdekessé és könnyen befogadhatóvá tenni az atomenergetikával kapcsolatos tartalmakat. A legfrissebb innovatív újítás, a kiterjesztett valóság, AR-technológia, mely a valóság egyfajta virtuális, látszólagos kibővítése. A kiterjesztett valóság (AR) alkalmazás és mobiltelefon segítségével 3D-ben és animációként kelnek életre a múzeum olyan különleges emlékei és tárgyai, mint például az őstranszformátor, az ügyeletes mérnöki telefon vagy egy régi számítógépes rendszer memóriablokkja. Emellett ez a technika lehetővé teszi azt is, hogy akár Teller Ede valóság-hű modelljével találkozzunk, szem- és fültanúi legyünk zongorajátékának. A műtárgyak körbejárhatók, körbenézhetők háromdimenziós modelljük forgatásával, a képek mellett

Tárgy/ történet

a látogatók elolvashatják a tárgyak történetét is, valamint archív és jelenkori fotókat, videókat is megtekinthetnek a galériában a mobil eszköz segítségével. Az AR-technológia továbbgondolásaként valósítottuk meg legújabb eszközünk, az interaktív tudáskap-

szulát, amely az AR mellett digitális és főtartalom segítségével komplexen tájékoztat az atomenergia múltjáról és jelenéről, az atomerőmű történetéről és a múzeum tevékenységéről. A kapszula hatszögletű formája az atomerőműben használt fűtőelem-kazeta alakját idézi. A komplex tartalom lehetővé teszi, hogy minden korosztály – a hagyományos szöveges és képi tartalom mellett a legmodernebb okostechnológiát (mobiltelefon, tablet) is alkalmazva – tájékozódjon. Időközben az interaktív tudáskapzula angol ikertestvére külföldön is bemutatkozott a *Science is Wonderful* kiállításon Brüsszelben, 2019. szeptember 25–26-án, ahol nagy érdeklődéssel fogadták nemcsak kilátogató diákok, de európai parlamenti képviselők és az Európai Bizottság tisztviselői is. A kiállításról bővebben olvashatnak lapunk 7. oldalán.

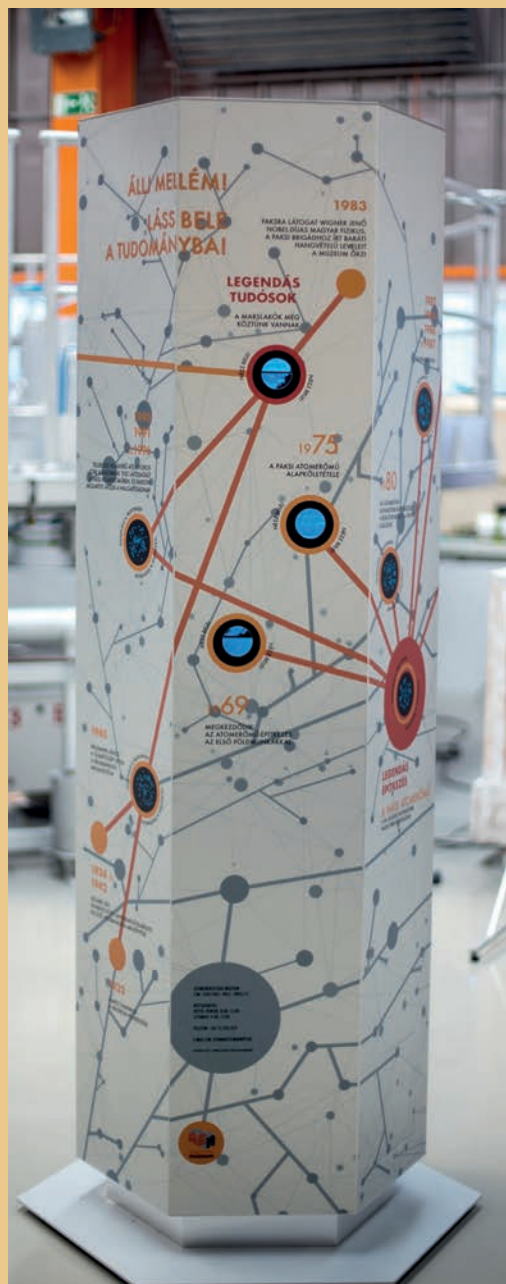
Bencze Eszter

Fotók: Atomenergetikai Múzeum

A múzeumi tárgyak háromdimenziós modelljének megtekintéséhez töltsd le készülékedre az ingyenes ATOMENERGETIKAI MÚZEUM alkalmazást.

AZ
atom
erőmű
m
v
m
BEMUTATJA:

SPÁJZ

TERMELŐK ÉS KREATÍVOK
VÁSÁRA

Csokoládeímádók napja

Paks, Szent István tér
október 26., 9-14 óra

Forró Csokizó és Teázó a helyszínen
Frissen sült csokis fánk - Vedd és edd!

Kézműves csokik és egyéb finomságok

Diszítsd ki a saját csokidat! Készíts egyedi ajándékot!

Nem csak a húszéveseké a világ...

Kilenc napon át tartott a Szépkorúak hete rendezvénysorozat a Csegey Dénes Kulturális Központ szervezésében, az önkormányzat támogatásával. Színes programkínálattal várták az időseket, előadások, egészségügyi szűrések, zenés-táncos mulatságok, és kirándulás is volt a palettán.

A Cseri piknik volt a Szépkorúak hetének nyitóprogramja a Cseresznyépusztai Erdei Iskolában, ahol Szabó Péter, Paks polgármestere köszöntötte a megjelenteket. Kiemelte: a város önkormányzata nagyon fontosnak tartja, hogy egy évben egyszer, egy héten keresztül kiemelten az idősekről szóljon az élet Pakson. Úgy véli, a család és a városi közösség számára egyaránt óriási értéket jelentenek az idősek, emellett példát is mutatnak: sokat dolgoztak életük során, gyakran önmagukról is lemondva gondoskodtak gyermekeikről, unokáikról. – Ezt szem előtt tartva próbáljuk a kitartásukra alapozva építeni saját életünket – hangsúlyozta a polgármes-

ter. A Cseri pikniken a házigazda – a kulturális központ mellett – a Dunakömlödi Nyugdíjasklub volt, a desszertet a Konzervgyári Nyugdíjasklub tagjai készítették. Fellépett a Siller Nótakör, akik a Csenedül a nóta című népszerű rendezvényen is szóra-koztatták a közönséget. Utóbbira, azaz közös mulatságra, éneklésre Becker Jánosné, a Paksi Városi Nyugdíjasklub vezetője hívta a nyugdíjasokat. Rekordszámú résztvevő érkezett az eseményre a Dunakömlödi Faluházba, mintegy százhatvanan voltak. A jó hangulatról a Medinai Tamburazene-
kar gondoskodott. Vén Attila, a zenekar vezetője elmondta: szinte hazajárnak Dunakömlödre, évről évre pozitív visszajelzéseket kapnak, és megpróbálnak mindig újat hozni a repertoárjukban. A népzene mellett filmzenéket, kuplékat is játszanak, visszaidézik a múltat, megmenetlik az idősök szívét a lélekig hatoló zenékkal. A zenés mulatságon, egészségügyi szűréseken, előadásokon, hagyományőrző napon és egy kalocsai autóbuzos kiránduláson kívül kiállítás is nyílt a Szépkorúak hetének ideje

alatt, amely a régmúltba vezette vissza az érdeklődőket: huszadik századi háztartási és konyhai eszközöket mutattak be a kulturális központ emeleti kiállítójában. Kiss-Fodor Melinda kulturális szervezőtől megtudtuk: több mint húsz család, több mint száz tárggyal vett részt a tárlat összeállításában. Vasalóból, kávéfőzőből volt a legtöbb, a törekény csészék, tányérok vitrinben pihentek. Láthattak az érdeklődők falvédőket és egy rokkát is. A Szépkorúak hete rendezvénysorozat az idősek napján, október 1-én városi ünnepséggel zárult a Csegey kulturális központban. Tell Edit, az intézmény igazgatója úgy fogalmazott, példa nélkül álló, ahogy az önkormányzat évtizedek óta támogatja az időskorúak ünneplését. Az elmúlt évben létrehozták a Csegey támogatói címet, amit minden évben egy vagy több olyan időskorúnak adnak át, aki vagy akik egész évben sokat tettek a köz-művelődésért, a közösségért. Idén ezt a ki-tüntetést Bósz Fülöp vehette át az ünne-pi záróeseményen. Az estet zenés színhá-zi előadással zárták. *Sólya Emma*

Szenior örömtánc találkozót tartottak

Egyre többen fedezik fel az időseknek ki-talált szenior örömtáncot, megyénkben is több településen indítottak már csoportot, a közelmúltban pedig megtartották az első Tolna megyei találkozót, mégpedig Pakson. Az eseményre többek között Du-naföldvárról, Bajáról, Bonyhádról, Szek-szárdról, Tolnárról és Paksról jöttek részt-vevők, több mint százötvenen gyülekeztek az ASE sportsarnokban. A találkozón dr. Kovács Antal köszöntötte az érdeklő-dőket, majd Csirmaz Szilvia tartotta az első foglalkozást, amelyet több másik kö-vetett, más oktatókkal is. A szenior örömtáncot Ilse Tutt táncpedagógus dolgozta ki Németországban közel ötven évvel ezelőtt, majd a mozgásforma elterjedt Nyugat-Eu-rópában. Magyarországon Csirmaz Szilvia honosította meg. Miután elvégezte Ausztriában az oktatói tanfolyamot, átvette az osztályok oktatói programot. Az első tanítói csoport 2017-ben végzett, jelenleg százhat-
van képzett tanár van országsszerte. – A sze-nior örömtánc elsajátításához nem szüksé-ges előzetes táncstudás, sem táncpartner. Ez egy olyan közösségi, csoportos táncolási forma, amelynek során nagyon rövid, egyszerű koreográfiákat tanítanak meg az

Fotó: Molnár Gyula

idős embereknek, képességeikhez, fizikai állapotukhoz igazodva. A leghatékonyabb mozgásforma a demencia és az Alzheimer-kór megelőzésében – tájékoztatott Csirmaz Szilvia. Az oktató azt is elmondta, hogy ez a táncforma fejleszti a tájékozódóképességet, és javítja a memóriát, a foglalkozásokon nincs teljesítménykényszer, viszont új barátokra, közösségre lelhetnek a résztvevők a csoportokban. Szenior örömtánc cso-

portok országsszerte működnek. – Pakson 2018-ban alakult meg a csoport, azóta is aktívan működik több mint harminc fővel. Hetente egyszer találkoznak a tagok, szerdánként 13.15-től a Csegey Dénes Kultu-rális Központ nagyklubjában – tudtuk meg Vida Károlynétól, a helyi csoport vezetőjé-től. Az alkalmakra minden érdeklődőt sze-retettel várnak.

-wph-

Városi olvasmányok

A bögrésdiákról – Pákolitz István 100

Kedves Tanító Úr! *Itthon* a címe annak a kötetnek, amit száz évvel a születése után – a születése napján – tartok a kezemben. Szép kötet. Végtelenül egyszerű, kedves kötet. Tetszene Önnek. El kell mesélnem, hogy tizenkét éve is van már annak, hogy a műveiből egy ismerőssémmel összeállítottunk egy estre valót – megtaláltak a versei. S aztán a prózái, a *Bögrésdiákok* című kötetből. Sokszor, sok helyen beszéltem el a „gyónásait”... Biztosan emlékszik a következőre: „– Szokott haragudni a papa szó nélkül is, ilyenkor a legjobb, ha az asztalnál senki se ejt egy mukkot se; nekünk gyerekeknek egyébként se szabad beszélni evés közben; hát én nem beszéltem, mégis kaptam a mamától két olyan pofont, hogy az orommal csaknem föltrasztítottam a tányéromat; ez pedig azért volt, mert a mama összeszólalkozott a papával (a mama úgy mondja: összeszórakosztunk), ilyenkor előfordult, hogy napokig nem beszéltek, csak azt, ami nagyon fontos volt; hát most se szólt a papa egy szót se, csak az elégetett hagymát kirakosgatta a tányérja szélére, fekete koszorúba; persze a mama máskor is elégette a hagymát, s ha nem voltak összeveszve, a papa nevetve mondta: Te mama, má megint elégetted a hajmát. – Erre a mama ugyancsak nevetve válaszolta: El, papa! – De most a papa semmit se mondott, csak gyűjtögette az égett hagymát a tányér peremén; gondoltam, én is kihalszok néhányat a kanalammal, pusztán ügyességi gyakorlatból; nem mondom, ment is a dolog, de a mama észrevette, hogy ugyanazt csinálom, amit a papa, hogy a hagymát rakosgatom a tányérom szélére, ezért kaptam a két pofont,

Fotó: magánarchívum

*„A fényt, a színt, az ízt, a hangokat
kiszűri szívemből a tiszta csend.
A kisgyerek, ki itt játszott a porban,
a foltos ingben újra megjelen.
E szűk hazában s tágas idegen-
földön kanyargó útjaink nagy íve
– ha el is térül hetedhét határba –
csak visszatér az első állomásra.”*

Pákolitz István

pedig én nem haragudtam az égett hagyma miatt, csak megpróbáltam kihorgászni az égettebbjét, de a mama másképp értette, azt hitte, én is duzogok, mint a papa, vagy tudom is én, mit gondolt; és ezt

a hagymadolgot elmondtam a Józsinak, amikor megjött a karácsonyi vakációra, és azt felelte rá latinul, hogy kvodlicet jóvi, nonlicet bóvi; és amikor értetlenül bámultam rá, lefordította: amit szabad Ju-

piternek, azt nem szabad az ökörnek; így már megértettem, hogy a papa rakosgathatja az égett hagymát a tányérja szélére, én azonban nem, mert én még nem vagyok a papa meg semmi se, de az igaz, hogy ökörnek sem érzem magamat, mert akkor nem kaptam volna könyvet az év végi vizsgák után; abba a könyvbe, melynek az a címe, hogy *Száz magyar közmondás*, bele van írva: »Szorgalma jutalmául« – de hát mindegy, nekem nem szabad azt, amit a papának; kvodlicet jóvi, nonlicet bóvi; és kész...”

Nem olyan régen ebben a sorozatban András nagyapámmal „sétáltam” végig a főutcán, nézelődtünk, gondoltuk egymást útközben. Tanító úrral is szívesen tennék egy sétát, akár Cseresznyés felé. Tudja, a pusztai iskola felé – akár biciklizhetnénk is. Beszélgetnénk útközben. Elmondhatná – nem lírában és nem prózában –, hogyan élte meg a pusztai értelmes magányát, a pusztai gyerekek ösztönösségét, a tanítóságot, az írótságot. Hogyan élte meg a szerelmet, a vágyait, a családot. Félretenném a műveit, s csak hallgatnám. Semmi líra és semmi próza – a nyers, feldolgozatlan szöveg (élet) érdekelné, a szöveg mögötti valóságtartomány. Ért engem? Tudna, akarna őszinte lenni? Vagy a „kulturális gátlásai” miatt nem lehetne? És megkérdezném: Vajon mindig jelet kell hagyni? Akármilyen áron? És egyáltalán, ki lehet fogni a halálon? Hm? Ezeket még gondolkodom... Szóval, azt szerettem volna mondani, hogy minden rendben van. Olvasunk még. Beszélgetünk is. Meggondolunk magára. A születésnapján innen és túl is.

Tell Edit

Az eltűnt városkép nyomában

A paksi Jézus Szíve katolikus nagytemplom felszentelését 1901. november 24-én vasárnap tartották. Az ezt megelőzően kiadott paksi képeslapokon megőrződött a lebontott előd, egy barokk templom látképe. Mindössze néhány képeslapról van szó, ki zárólag ezek a századfordulós fotók őrizték meg, milyen volt a régi katolikus templom.

A források szerint a régi barokktornyú templom alapját 1721-ben tették le. Akkor a hitközség alig 700 lelket számlált, de a szalma-födeles kunyhóra hasonlító épület még az akkori viszonyoknak is alig felelt meg. A harangláb mellette volt, 1729-re kis faszindelyes tornyot kapott az épület, majd 1749-ben boltív alá vették, de 1776-ban újra átépítették az egész templomot. 1789-ben épült meg a barokk stílusú torony. Sajnos 1805-ben leégett a templom, de aztán helyreállították, és 1901-ig szolgálta a hitközséget. A századfordulóra a 8000-et is meghaladta a katolikus hívek száma, így a régi templom már nem felelt meg sem a hívek számának, sem vallásos buzgalmának, sem a hitközség tekintélyének. Nagyobb ünnepeken a 37 méter hosszú és 11 méter széles épületben a hívek egy része kénytelen volt az ajtók körül csoportosulni, mert bent már mozdulni sem lehetett, olykor a miséző papnak is nehézséget okozott az oltárhoz eljutni. A mai szép, háromhajós, neoromán templomot Streicher József plébános építtette fel alig fél év alatt közadakozásból. A régi templomtól a paksi hívek 1901. március 15-én, 16-án és 17-én búcsúztak el megható ünnepségek közepette, amely során az első nap a Szent Kereszt tiszteletének volt szentelve, hiszen a régi templom ennek oltalma alatt állott, a második nap a boldogságos Szűz Mária tiszteletéről szólt, vasárnap pedig megtartották a szentségimádást Jézus Szívének imádatával, mivel az új templomot Jézus Szívének oltalmába ajánlva szentelték fel. (Pécsi Figyelő, 1901. november 22., 2. o.) Március végén megindult a bontás, a városképről újságcikk is beszámolt: „A régi ódon paksi templom immár eltűnt a föld színéről, csupán csonka tornya mered az ég felé, amely tudvalevőleg az újnak is alkotó részét fogja tenni, természetesen magasbbitva és a stílnak megfelelően átalakítva.” Azután áprilisban adott hírt róla némely újságcikk, hogy a bontás során a régi templom hajója és szentélye alatt egy közös sírra, illetve számos egyeskiboltozott kriptákra bukkantak. Minthogy a templom környéke hajdan temető volt, így valószínű, hogy egy előbbi templomépítés al-

kalmával kerültek az akkor felásott sírokban nyugvók egy közös nyugvóhelyre. Némely sírt sikerült beazonosítani, a szentély közepé táján nyugodott Fischer Ferenc neje, született báró Száraz Erzsébet, aki a halotti anyakönyv tanúsága szerint 1781. október 20-án hunyt el hirtelen halállal. A család jötevője volt a hitközségnek. Az északi sekrestye alatt az alapítás alkalmával a felszínre került egy boltozott sírhely, melyben a koporsón tisztán olvasható volt latin nyelven: Királydaróczi Daróczy Lajos királyi tanácsos; meghalt 1784-ben, 64 éves korában. A bontás során a földi maradványok mind illő kegyelettel a torony alatt épített kriptába helyeztetek ismét nyugalomra.

A sajtó élénk érdeklődéssel kísérte a bontás minden fázisát: „Érdekesek az »építési naplónak« a régi templomra vonatkozó megjegyzései, melyek eklatánsan igazolják, hogy új templom építése milyen akut volt. A tető-

bontás alkalmával kitért – mint az említett naplóban olvassuk –, hogy a gerendázat teljesen el volt rothadva, olyannyira, hogy szakvélemény szerint a közel jövőben egy erősebb szélroham valóságos katasztrófát idézhetett volna elő. A kereszt, mely április 2-án vétezt le, szintén teljesen szétromboltnak találtatott.” (Pécsi Közlöny, 1901. április 25., 5-6. o.) Április 7-én helyezték el az új templom alapkövét, amely után az építkezés rohamos léptekben haladt előre. Közben folyamatosan érkeztek a plébániára az adományok az új templom felépítésére, mely során megmozdult nemcsak a község számos tehető családjá (Rosty, Kurcz, Vigyázó, Flórián stb.), de az egyszerű hívek közadakozását is felsorolta a sajtó (köztük pl. egy korabeli Hanol Jánost is említve 100 korona adománnyal). Július 21-én sor került a toronykereszt ünnepélyes feltűzésére, szeptemberre a kőművesmunkák is lassan befejeződtek, s munkához fogtak a mennyezeti kazettákat készítő ácsok, asztalosmesterek és festők. Októberben már nagy izgalommal készültek a felszentelésre, amely alkalomra megjelent Müller Lajos és Bors József szerkesztésében egy emlékkönyv a templom építéséről, a hitközség történetéről és az adományozók listájáról. Ugyanekkor szentelték be a templom mellett emelkedő egyetemes iskolaépületet is, melyben az irgalmas nővérek zár-dája és leányiskola lett elhelyezve. A berendezés fokozatosan nyerte el mai állapotát, a templom belső festése majd csak 1912-re készült el, abban az évben, amikortól Pakson a templomi prédikációkat a német helyett már magyarul tartották a megmagyarosodott sváb hívek kérelmére. (Fotók: magánarchívum. Fent: Üdvözet Paksról! – Fő-utca, Kis Pál kiadása, 1900.12.31. lent: Üdvözet Paksról! – Róm. kath. templom, Rosenbaum Ignác kiadása, 1900.07.09.)

dr. Hanol János

Paks az én városom

Fotók: TelePaks

– Tősgyökeres paksi családból származom. Az óvárosban nőttem fel, a Bezerédj-be majd a gimnáziumba jártam, aztán a jogi pályát választottam – mondta dr. Hanol János. Az önkormányzat bizottságaiban évekig külső tag volt, mint mondja, ezeket a tapasztalatokat most tudja hasznosítani. – A civil életben is tevékenykedem, jelenleg a Sár-

gödör téri Présháztulajdonosok Egyesületének titkára vagyok. Van présházunk, már a negyedik generáció viszi tovább a sillerbor készítésének hagyományát. A helytörténet iránt már gimnazistaként érdeklődtem, első munkámat Paks kápolnáiról írtam, Rosner Gyula bírálta, találkozhatam Németh Imre bácsival, és sok támogatást kaptam Bencze Barnabástól is. Kilenc éve kezdtem gyűjteni a paksi képeslapokat, közel 400 darabos a gyűjteményem, nagy álmom, hogy egyszer közkinccsé tehessem egy illusztris kiadványban – mondta. Dr. Hanol János Paksot élhető városnak tartja, amely nagy fejlődésen ment át a 20. században. – Az 1970-es években kialakult különbségek mára elmosódtak a lakótelep és az óváros között. Most is van egyfajta lokálpatrióta életérzés, de a régi társadalmi, közös munka hiányzik – zárta gondolatait.

– A véletlen hozott Paksra. Amikor végeztem a Pécsi Tudományegyetemen, állást kerestem mint matematika-kémia szakos tanár. A rokonságban volt egy jelenlegi kolléganő, aki szölt, hogy a Paksi Vak Botytyán Gimnáziumban van egy nekem való állás. Jelentkeztem, és azóta itt dolgozom – mondta Bősz Krisztina. Arról is be-

szélt, hogy eleinte matematikát tanított, most pedig jellemzően kémiát, amit nagyon szeret. – Bár györfkönyi származású vagyok, szeretek Paksra élni, mert kicsi a város, mindenhol el lehet jutni gyalogosan. Nagyon közel lakunk a gimnáziumhoz, a gyerekeim a Deák iskolába járnak, így kis területen mozgunk a városban. Három lányom van, akik nagyon szeretnek játszótérre járni, a leggyakrabban a Kodály Zoltán utcába és az Ürgemezőre mentünk. Fontos, hogy a sportolási lehetőségek a magánemberek számára is hozzáférhető legyenek, ehhez helyszínre lenne szükség: télen beszorul a tömegsport a tornacsarnokokba, ahol viszont szakfedések folynak. Jó lenne, ha ez a hiányosság is megoldódna – zárta gondolatait Bősz Krisztina.

Sólya Emma

TEIT kalocsai látogató- központ

(Kossuth Lajos utca 50.)
nyitvatartása:
H-Cs: 8-16, P: 8-12 óráig,
Ebédszünet: 12-13 óráig

Nyitva tartás:
H-V: 05-20-ig
Tel: 75/315-983
20/945-0992

WWW.TELEPAKS.NET

MEGNYITOTTUNK

GYERMEKRUHA ÜZLETÜNKBEN A SPANYOL MAYORAL
MÁRKA PRÉMIUM TERMÉKEIT KÍNÁLJUK 0-10 ÉVES KORIG.
VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!
CÍMÜNK: PAKS DÓZSA GYÖRGY UTCA 20.
PIACTÉR BEJÁRATA MELLETT

RENDEZŐ, LÁTVÁNY: SZIRTES GÁBOR | JÁTEKMESTER: RADNAI ERIKA | KOREOGRÁFUS: BORRÉLY KRISZTA
ZENÉI VEZETŐ, HANGSZERELŐ, KORREKTOR: NAGY NÁNDOR | JELMEZTERVEZŐ: HORÁNYI JULI
TOMÁSI: SZIRTES GÁBOR | LUCIA: SZÉGO ADRIENN | DORINA: BALOG TÍMEA | LUGI: KURKÓ KRISTÓF | VIKTÓRIA: JANCsó DÓRA
DRUSILLA: RÁRÓSI ANITA | LUCREZIA: SÖVEGJÁRÓ ÁRON | GIOVANNI: MOLNÁR SÁNDOR TAMÁS | ÁGNES: KOVÁTS KRISZTA | PAPADIMITRIU ATHINA

Vajda Katalin
Anconai szerelmesek
Fábi Péter magyar dalszövegével
Degustation Artistic

**Paks – Csegey Dénes
Művelődési Központ:
2019. október 15. 19 óra**

ÁZ ELŐADÁS A VONA-LITE KFT MŰSZAKAI SEGÍTSÉGÉVEL JÖTT LÉTRE.
JEGYEK KAPHATÓK A HELYSZÍNEEN, AZ ELŐVÁSÁRLÁSI HELYSZÍNEKEN ÉS A WWW.DEGARTJEGYHU WEBOLDALON.

Váczi Lászlót köszöntötték születésnapján

Fotó: Szaffenauer Ferenc

Betöltötte 75. életévét Váci László, a PFC-nél ma is aktívan rehabilitációs masszörként dolgozó egykori kiváló labdarúgó. A paksi születésű ifjú a Békaváros, valamint a Zsíros köz egykori grundjain kezdte pá-

lyaútását, ahonnan a srácokat gyakran figyelő Peresztegi Józsi bácsi többek között Bányai Lajossal, Sipos Józseffel, Kródi Jánossal, Bettesch Józseffel elcsábította az akkori paksi Kinizsi úttörőcsapatába. Ettől a pil-

lanattól az ifjú sorsa összeforrt a labdarúgással. Paksról Bajára került, ahol a tanulmányai mellett az NB II.-ben az ifjúsági csapat kapitánya volt, majd a felnőtteknél kezdte bontogatni szárnyait. Az egyik példaképe, az akkor a Bajai Bácskában futballozó Dunai Antal, a későbbi olimpiai bajnok, majd többszörös gólkirály és magyar bajnok volt. A tanulmányok befejezését követően, miután elvesztette édesapját, a sors és Kródi Józsi bácsi, a Paksi Kinizsi elnöke ismét hazaszólitotta. Ahogy Laci bácsi fogalmazott, az akkori párttitkárt idézve, a cirkuszt a hétvégén a csapat adta a népnek, míg a kenyeret a konzervgyár, a téglagyár, valamint az állami gazdaság. Később elvégezte az edzői iskolát, majd egy találkozás Mohácsi doktorral elindította őt a sportmasz-

szóri úton. Jött Siófok, Hévíz majd Kaposvár. Nemsokára az akkor már győri klubelnökként dolgozó Klement Tibor, aki korábban játékos, majd az ASE-nél munkatársa volt Laci bácsinak, megkereste a szakembert. A megállapodás hamar létrejött, így következett az öt csodálatos győri esztendő. Közben Gellei Imre, majd Lothar Mattheus mellett segítette a válogatott munkáját is. Immár tíz éve ismét a paksi, most már NB I.-es PFC sikereiért dolgozik rehabilitációs masszörként. Váci Lászlót születésnapján, október 8-án a paksi zöld-fehérek köszöntötték az Erzsébet Nagy Szállodában. A szakember életútjáról bővebben a Lelátó október 8-i adásában volt szó, amelyet megtalálnak a telepaks.net internetes oldalon.

-titti-

Őszi haltelepítés a Füzes-tavakon

Közel száz nagy testű halat telepítettek a Paksi Atomerőmű Horgászegyesület tagjai a nevelőtavakból az ötös számú versenytóba szeptember végén. A szervezet tagjai akkurátus mozdulatokkal emelték ki a hálóból a halakat, de csak a kapitális méretű példányok kerültek mérlegre. – Tavasszal helyeztük a példányokat a halágyba, őszre elérték a hét kilogramm átlagsúlyt és ötvenöt centiméter méretkorlátot. Most már biztonság- gal áthelyezhetjük őket az ötös számú ver-

senytóba. Szigorú előírás azonban, hogy a pontyokat akasztás és kifogás után vissza kell engedni a vízbe – mondta Szabó Géza, a Paksi Atomerőmű Horgászegyesület tagja. A másfél hektár méretű nevelőtóban rengeteg hal van, ide különböző helyekről érkeznek a kopoltyúsok, ezek közül a kapitális méretű példányok kiválasztása nem könnyű feladat. – Mindegyik nevelőtóhoz zsilipek tartoznak, ezeken keresztül érkeznek a halak, középen egy csobogó van, amely-

re a vízzel együtt beúsznak a különböző méretű példányok. Innen már egy nagy hálóba gyűjtjük a kopoltyúsokat, és válogatjuk őket méret szerint – tette hozzá Tanács Tamás tagtárs. A halállomány frissítése miatt a horgászegyesület októberben újabb haltelepítéseket végez, és idén még egy nagyszabású verseny is lesz az ötös tavon. Négynapos, etetőhajós pontyfogó Bojlis kupát rendeznek október 16-án, amelyre várják a nevezéseket.

Faller Gábor

ТЕМЕТКЕЗЭС

Bemutatóterem: Paks, Kálvária utca 2.,
a Szentháromság téren – a Földhivatalnál
Telefon/fax: 75/311-065, 20/852-1520
Irodavezető: Wágner Aranka,
Noszkóné Sz. Eszter
Készenlét 0-24 óráig: 30/936-3255

www.pantartemetkezes.hu

ЗАХОРОНЕНИЕ

Демонстрационный зал: г. Пакш, ул.
“Калвария” д. 2. (Пакс Калвária u. 2.),
площадь “Сентхаромшаг” (Szenthá-
romság tér), у памятника Троицы
Руководитель офиса:
Аранка Вагнер (Wágner Aranka),
Естер Носко (Noszkóné Sz. Eszter)

Sérülések hátráltatják az ASE csapatát

Alig kezdődött el az NB I/A-s férfi kosárlabda-bajnokság, az ASE szakvezetésének dolgát máris nehezíti a sok sérülés: Eilingsfeld János gerincműtétje, valamint két külföldi játékos cseréje miatt nem tudtak úgy készülni, ahogy eltervezték. Tóth János szakosztályelnököt és Braniszlav Dzunicst vezetőedzőt a játékoskeret kialakításáról, a cserékről, az elvárásokról kérdeztük.

Fotó: Molnár Gyula

Tóth János: Nagy lendülettel álltunk neki a csapatépítésnek, de már az elején gondok adódtak. Klasszis játékosunk, Eilingsfeld János sérülten tért vissza a válogatottól. Próbálták konzervatív kezelésekkel gyógyítani, az orvosok azt mondták, hogy jól lesz, végül mégis műteni kellett. Különböző időpontokat mondanak, hogy mikor térhet vissza, boldog leszek, ha játékra jelentkezik. Hasonló sérüléssel küzd Horváth Kristóf, aki nagy lendülettel és nagy reményekkel vágott bele a munkába, de ő is hátfájdalmakkal bajlódik. Eddig alternatív kezeléseket kapott, de félek, ő is hasonló sorsra jut, mint Eilingsfeld. A két játékos kiesését a rotáció-ból a csapatépítés során rögtön nem tudtuk figyelembe venni. Úgy gondoltuk, hogy ilyenkor már játsszani fognak, de emiatt a csapat szerkezetét is át kell gondolnunk. Az alapkonceptió az volt, hogy a mezőnybe olcsóbb, fiatal, a kulcspozíciókba pedig jobb, drágább játékosokat szerződtessünk, ez is félig sikerült. Eilingsfeld kiesése miatt Portert is le kellett cserélnünk. Harris a Kecskemét ellen hozta a győzelmet, jól oldotta meg a feladatát, jó, hogy türelmesek voltunk vele. A beilleszkedéshez idő kell. Ami pozitívum, hogy sikerült Paksra hoznunk Lóránt Pétert, aki rutinos, nagy tudású játékos. Az eddig látottak alapján a palánk alatt védekezésben és támadásban is extra, nagy segítségére lesz a csapatnak. Kovács Ákos tapasztalt, jó irányító, ezenkívül három jó külföldi mezőnyjátékosunk van, Evans, Faust és Coleman személyében. Kis Rault be kell építeni, a 18 éves Valerio Bodon Vincent jó lesz, ő a jövő, a magyar válogatottban is bemutatkozott már.

Szalai Milán pedig sokat fejlődött, a felkészülési meccseken jók voltak a betörései és a védekezése is. Szeretném, ha a csapat az első ötbe kerülne a középszakaszbán, a kupában pedig minél jobban szerepelne. Eddig igyekeztünk jól gazdálkodni, de lehetünk volna hatékonyabbak. Az egykori NBA-játékos Early zsákamacska volt, nem rossz játékos, de annyi pénzt nem ért meg.

Braniszlav Dzunic: Nem úgy sikerült a felkészülés, ahogy elterveztem. Sérültjeink voltak, vannak, és változott a játékosállomány. Viszonylag időben cseréltük le Frank Howardot, nála rosszul mértük fel, hogy csak egy poszton, egyesén bevethető. Ő irányító, nekünk van kettő, harmadikra nem volt szükség. Helyette érkezett a 2-3-as posztos Orlando Coleman, ő tavaly a Jászberényben játszott, már láttuk, mit tud. A korábbi NBA-játékossal, Cleanthony Earlyvel személy szerint nem volt problémám, a játék, az edzőmunkája megfelelő volt. Voltak azonban jelek, hogy nem tud majd beilleszkedni, teljesen más volt a mentalitása, próbálkozott már több helyen, de sehol sem si-

került megmaradnia. Még mindig azt mondom, hogy egy nagyon jó játékos, de nem éreztem úgy, hogy jó lesz. Ő volt a legdrágább a keretben, de ár-érték arányban nem tudta hozni, amit vártunk. Más kondíciókat ajánlottunk neki, de azt nem fogadta el. A vezetőedző elmondta még, hogy miért kell átalakítani a játékoskeretet. – A legnagyobb probléma, hogy Eilingsfeld Jánosra valószínűleg csak február környékén számíthatunk, és nem tudni biztosan, mi lesz Horváth Kristóf sorsa. Két ember kiesése a rotációból befolyásolja a jelenlegi külföldi állományunk összetételét. Annak idején úgy gondoltuk, hogy Lóránt és Eilingsfeld mellé nem kell egy nagy minőségű légiós a festékbe, ezért hoztuk Portert. Aztán lépéskényszerbe, cserére kényszerültünk. Ez az állapot hosszú ideje befolyásolja az edzőmunkánkat is, sokszor csak négy a négy ellen tudunk gyakorolni. Kis Raul Zalaegerszegen nem volt része a rotációnak, be kell építeni, Valerio Bodon Vincent ügyes, de még szoknia kell az első osztályt – összegzett.

Kovács József

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcárdánk – felújított panoráma terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig.

Családi ünnepségek, keresztelő, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepségek teljes lebonyolítását kitelepüléssel is.

Szakács- és felszolgálótanulók jelentkezését várjuk gyakorlati képzésre.

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

E-mail: dunakomlod.halaszcsarda@t-online.hu

TERMELŐI BIO HOMOK- TÖVIS TERMÉKEK

Paks, Szent István tér 7.
(A régi Bazársoron)

PANTEON TEMETKEZÉS

**TEMETÉSFELVÉTEL
BEMUTATÓTEREM**

Iroda vezető: **Tavaszi Csilla**
mobil: 06-20/ 410 - 7512

PAKS, Dózsa Gy. u. 2/A
telefon: 06-75/ 675 - 732

Temetésfelvétel * Kellék értékesítés * Gyász hirdetés

Készenlét: 0-24-ig 06-20 / 941 33 76

www.panteon-temetkezes.hu